

## PAPER DETAILS

TITLE: SEKIZINCI SINIF ÖGRENCILERININ EL YAZISI YAZMA BECERILERININ DEGERLENDIRILMESI

AUTHORS: Seher BAYAT

PAGES: 1309-1326

ORIGINAL PDF URL: <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/210061>

## **Sekizinci Sınıf Öğrencilerinin El Yazısı Yazma Becerilerinin Değerlendirilmesi**

### **Evaluation of Eighth Graders' Handwriting Skills**

**Sehet BAYAT**

*Ordu Üniversitesi, Cumhuriyet Yerleşkesi Eğitim Fakültesi, İlköğretim Bölümü,  
Ordu*

*Makalenin Geliş Tarihi : 30.12.2013*

*Yayına Kabul Tarihi : 30.01.2015*

#### **Özet**

Bu araştırmanın amacı ortaokul 8. sınıf öğrencilerinin el yazısı yazma başarı düzeylerini belirlemektir. El yazısı örnekleri araştırmacı tarafından geliştirilen "El Yazısı Yazma Becerisi Gözlem Formu" ile değerlendirilmiştir. Araştırma Ordu İli Merkez ilçesinde, şans yoluyla seçilen 100 8. sınıf öğrencisi üzerinde yürütülmüştür. Araştırma bulgularına göre ilkokuma yazma öğrenimine bitişik eğik yazı ile başlayan 8. Sınıf öğrencilerinin okunaklı el yazısı yazma başarı düzeylerinin orta seviyede olduğu, yazma hızı başarı düzeylerinin iyi seviyede olduğu, tercih edilen yazı biçimine göre okunaklılık ve yazma hızı başarı düzeylerinin anlamlı bir fark göstermediği sonuçlarına ulaşılmıştır. Elde edilen bulgular yazın ışığında tartışılmıştır.

**Anahtar Kelimeler:** El Yazısı, , Yazma Becerisinin Değerlendirilmesi, İlköğretim Yazı Dersi Programı

#### **Abstract**

This study aims to identify the level of success of eighth graders in handwriting. The samples of handwritings have been evaluated by "handwriting skills observation form" designed by the researcher. The research has been conducted with 100 eighth grade students randomly picked at a central district in Ordu. The findings from the study shows that eighth graders have average success in legible cursive handwriting, a good level of success in writing speed and their legibility and writing speed does not necessarily change according to their writing style preferences. The findings have been discussed in the light of the literature.

**Keywords:** Handwriting, Evaluation Of Handwriting Skills, Primary Education Writing Course Program,

## 1. Giriş

Dil öğretimi dört temel dil becerisi üzerine kuruludur. Bu beceriler; dinleme, konuşma, okuma ve yazmadır. “Dilin, dinleme ve okuma ile ilgili etkinlikleri ‘anlama’, konuşma ve yazma ile ilgili etkinlikleri de ‘anlatma’ eylemlerini oluşturur (Çelenk, 2003: 127). Bu dört temel dil becerisi iç içe geçmiş durumdadır. Dil öğretimi içerisinde bu beceriler bir bütün içerisinde yürütülür. Çocuk dinlediği metni anlatabilir, yazdığını bir yazı hakkında konuşabilir ya da yazdığını yazılı okuyabilir. Burada bir beceri diğerinden daha önemli değildir.

“Yazma becerisi, dört temel becerinin son halkasıdır. Yazma becerisini mekanik bir süreç değil, eleştirel bir düşünme süreci olarak algılamak ve bilmek gereklidir.”(Demirel, 1996: 75). “Çağlar boyunca yazılı iletişim, toplumların gelişmişlik düzeylerini gösteren önemli faktörlerden biri olmuştur. Gelişmişlik düzeyi yüksek ülkelerde yazılı iletişim de fazladır. Teknolojik gelişmeler sonucunda artan iletişim araçlarında, yazılı anlatımın ağırlık kazandığı görülmektedir. Bu yüzden öğrencilerin yazılı anlatımlarının geliştirilmesi eğitimin her kademesinde temel hedeflerden biri olmuştur” (Coşkun, 2003:50). Yazma, çifte kazanç sağlayan bir anahtardır. Elin hayatı bir hüner edinmesine, aynı zamanda da bütün ayrıntılarıyla konuşulan sözcüğü yansitan ikinci bir anlaşma, haberleşme aracı yaratılmasına elverir. Yazı demek ki hem zihne, hem de ele bağlıdır (Montessori, 1997:138).

Yazma; duyguların, düşüncelerin, isteklerin, tasarıların yazılı olarak ifade edilmelidir. Türkçe öğretimin önemli bir alanını oluşturan yazma, bilgiden çok becerileri gerektirmektedir. Bu beceriler ise uygulama ile kazanılır. Okuma gibi yazmanın da insan yaşamında önemli bir yeri vardır. Duygu, düşünce ve hayallerini açık ve anlaşılır olarak yazma, çeşitli zihinsel becerileri gerektirir. Öğrenciler bu beceriler yoluyla düşüncelemini sıralamayı, sınırlamayı, düzenlemeyi öğrenirler. Yazma becerisi özellikle okuma becerisiyle doğrudan ilişkilidir. Öğrencilerin yazma becerilerini geliştirmeleri sürekli okumalarına, yazmalarına, yazdıklarına incelemelerine, tartışmalarına ve beğendikleri anlatımları bularak kullanmalarına bağlıdır (MEB, 2005:77).

Yazının bilişsel, duyuşsal ve devinişsel boyutları vardır (Rubin ve Henderson, 1982; Rosenblum, Weiss ve Parush, 2003). “Belli bir alanda bilgi toplama, toplanan bilgileri sıraya koyarak, zihinsel işlemlere tabi tutarak anlamlı bütünler oluşturmak yazmanın bilişsel boyutunu oluşturur. Anlatımda sadelik, akıcılık, yazılan yazının güzelliği ve okunaklı oluşu, yazmanın duyuşsal boyutunu oluştururken; yazmanın hızı, kalemi tutma, yazmadaki kas hareketleri devinişsel boyutunu oluşturmaktadır” (Güleyüz, 2001:21).

2005 Türkçe öğretim programında “yazma” başlığı altında bitişik eğik yazıya ilgili olarak “Bitişik eğik yazı öğretimi, ilk okuma yazma öğretimiyle birlikte başlayıp ilk sınıflarda kazandırılacağından 6, 7 ve 8. sınıflarda bitişik eğik yazı için bir zaman dilimi ayrılmayacaktır. Ancak öğrencilerin bütün derslerde, bitişik eğik yazıyı işlek ve güzel kullanmalarına özen göstermeleri sağlanmalıdır.” ifadesine yer verilmiştir. (MEB, 2006: 7).

Programda 6, 7, 8. sınıflar temel dil becerileri amaç ve kazanımları ayrıntılı olarak anlatılmıştır. “temel dil becerilerinden “Yazma” bölümünde amaç ve kazanımlarda

“Yazma kurallarını uygulama” başlığı altında “Kâğıt ve sayfa düzene dikkat eder.” ve “Düzenli, okunaklı ve işlek bitişik eğik yazıyla yazar.” Kazanımlarına yer verilmiştir (MEB, 2005: 30)

Türkiye Cumhuriyeti Milli Eğitim Bakanlığı İlköğretim Genel Müdürlüğü'nün 09.02.2011 tarihli genelgesinde çocukluk yıllarda kazanılan becerilerin tüm hayatı etkilediği belirtilerek bitişik eğik yazının tüm sınıflarda ve tüm derslerde kullanılmasının zorunlu olduğu belirtilmiştir. Genelgede şu ifadeler yer almaktadır: *“İlköğretim 6-8'inci sınıflar Türkçe Dersi Öğretim Programı’nda bitişik eğik yazı öğretiminin ilk okuma yazma öğretimiyle birlikte başlayıp ilk sınıflarda kazandırılacağından öğrencinin bütün derslerde bitişik eğik yazıyı işlek ve güzel kullanmalarına özen gösterileceği hükmü altına alınmıştır. Bu bağlamda, öğrencilere işlevsel bir bitişik eğik yazı öğretiminin, ilköğretimin birinci sınıfından başlanarak tüm derslerde ve sınıflarda kullanmalarının sağlanması; işlek bir el yazısı kazandırılması ve ilgili gerekli tedbirlerin il ve ilçe milli eğitim müdürlükleri, eğitim müfettişleri, okul yöneticileri ve öğretmenler tarafından alınması hususunda bilgilerinizi ve gereğini rica ederim.”*

### 1.1.Bitişik eğik yazı

Bitişik eğik yazı; harflerin yaklaşık 70 derece sağa eğik yazıldığı, kelimedeki tüm harflerin birleştirildiği ve kelime yazımının elin kaldırılmadan oluşturulduğu bir yazı biçimidir.

İlköğretim okullarında tüm derslerde bitişik eğik yazının kullanılması hedeflenmiştir. Bu yazı tipinin kullanılmasının gerekliliği yeni Türkçe Programı'nda şöyle belirtilmiştir:

- 1.Öğrencilerin başlangıçta eğik ve dairesel çizgiler çizdiği gözlenmektedir ve bu durum öğrencilerin bitişik eğik yazıya geçişini kolaylaştırmaktadır.
- 2.Öğrenciler anatomik yapıları geregi kalemi eğik olarak tutmaktadır.
- 3.Bitişik eğik yazının akıcı ve kesintisiz olması, soldan sağa doğru yazı yönünü desteklemektedir.
- 4.Bitişik eğik yazı geri dönüşlere izin vermemekte ve bu durum yazının akıcı ve doğru yönde gelişimini sağlamaktadır.
- 5.Bitişik eğik yazı, harflerin doğru yazımını destekleyerek harflerin yazılış yönlerinin karıştırılmasını önlemektedir.
- 6.Bitişik eğik yazındaki süreklilik, düşüncedeki süreklilik ile örtüşmekte ve böylesce yazda kazanılan akıcılık okuma becerisine yansımaktadır.
- 7.Dik temel harflerin ardından bitişik eğik yazı harfleri ile yazmaya başlayan öğrenciler bitişik eğik yazıya geçişte güçlük çekmektedir.
- 8.Bitişik eğik yazının estetik görünümü, öğrencilerin estetik bir bakış açısı gelişirmelerine yardımcı olmaktadır.
- 9.Bitişik eğik yazı alışkanlığı, öğrencilerin diğer yazı karakterleriyle yazılmış

metinleri okumalarında problem çıkarmamaktadır.

10. Bitişik eğik yazı, sentez yöntemine uygun olduğundan Ses Temelli Cümle Yöntemi ile ilk okuma-yazma öğrenme sürecini kolaylaştırmaktadır.

11. Yapılan araştırmalar, öğrencilerin bitişik eğik yazı harflerini yazmada bir problemle karşılaşmadıklarını ve bu yazı türünden zevk aldıklarını göstermektedir (MEB, 2005: 256).

Bitişik eğik yazı ya da dik temel harflerle yazı biçiminin tercih edilmesi çeşitli bilim insanları bir tartışma konusu olmuştur. Çocuğun okul öncesi dönemlerde dik temel harflerle ilgili deneyimlerinin bitişik eğik yazı öğreniminde karışıklığa neden olduğunu, bitişik eğik yazı yazmanın daha güç olduğunu, kitaplardaki harflerin dik olması nedeni ile okumada güçlüklerle neden olduğunu ileri süren bilim insanları bulunmaktadır. "Bir El Yazısı Programı Seçmeden Önce Eğitimcilerin Sorması Gereken Altı Soru" adlı ERIC'in derleme çalışmasına göre;

- ✓ Faris (1997)'e göre üç yaşındaki çocuklar basit temel çizgilerden oluşan çizimler yapıyorlar; dikey çizgiler, yatay çizgiler ve daireler. Bu ilk deneyimlerden dolayı 6-7 yaşındaki çocuklar dikey ve yatay çizgileri daha karmaşık bağlantılar içeren eğik yazı ya da bitişik eğik yazdan daha kolay yazıyorlar. Çünkü aşağı/ yukarı hareketlerden oluşan dikey çizgiler ve sağdan sola hareketlerden oluşan yatay çizgiler kazanılmış kaba motor becerilere dayanmaktadır.
- ✓ Graham (1992), eğik harfleri yazarken elin hareketini daha çok değiştirmek zorunda olduğunu işaret etmektedir. Çizginin üzerinden tekrar geçirilerek ve daha fazla kalem hareketiyle yazılan eğik harflerin yazımı için gereken el hareketlerinin çocuk gelişiminde daha geç meydana geldiğini belirtmektedir. Ayrıca, çocukların okul öncesi öğretmenlerinden ya da ailelerinden geleneksel dik temel harfleri öğrendikleri için okulda bazı özel alfabeleri eğik harfler gibi yeniden öğrenmek zorunda kaldıklarını söylemektedir.
- ✓ Klasik olmuş bir araştırmada Tinker (1955) italik harflerin 30 dakika- da %4,2 -%6,3 oranında daha yavaş okunduğunu bulmuştur. Literatürde bunun nedenine ilişkin yapılan açıklama ise basım harflerinin dikey olduğunu.
- ✓ Kuhl ve Dewitz (1994) anaokulu öğrencilerinin eğik yazı ile alfabeti öğrenmeye başladıklarında bir takım harfleri karıştırdıklarının farkına varmışlardır. Bunun nedeni üzerine yaptıkları araştırmalarında; çocukların çevrelerindeki yazıların ve kitap harflerinin dik harfler olması, yeni öğrendikleri alfabedeki bazı harflerin farklı olmasının okuma yazmada karışıklığa neden olduğunu, dik harflerle yazmayı öğrenen çocukların bu karışıklığın olmadığını tespit etmişlerdir.

Bu eleştirilerin yanı sıra bitişik eğik yazının akıcı, hızlı ve sürekli bir yazmayı sağladığı, yazmadaki sürekliliğin düşünmede de süreklilığı getirdiği, estetik bir yazı biçimi

olduğunu yönünde de eleştiriler bulunmaktadır.

Bitişik eğik yazı, dik temel harflerden daha hızlı bir yazma metodudur. Bitişik eğik yazılı kullanan bir öğrenci dik temel harfleri kullanan öğrenciye göre, yazma ödevlerini daha hızlı yapacaktır. Bu durum zamana karşı yapılan yazılı sınavlarda eğik el yazısı kullanan öğrencilere yarar sağlayacaktır (Akyol, 2000: 48).

Dik temel yazda görülen harflerin geriye çevrilmesi (e, b, d vb.) olayı bitişik eğik yazda görülmemektedir. Mosse'ye (1982) göre fiziksel ve yazılış olarak birbirine benzeyen küçük harflerdeki (ı, I, l vb.) yazım yanlışları da bitişik eğik yazıyla ortadan kalkmaktadır. Blumenfeld'e (1997) göre bitişik eğik yazda çocukların harfleri birbirile karıştırmamaktadır. Aynı zamanda bu yazının düzenli bir şekilde kavratılması okumaya da yardım etmektedir. Bitişik eğik yazıyla öğretim, özellikle heceleme becerisini geliştirmektedir (Akt. Akyol, 2005:53).

Araştırmalara göre bitişik eğik yazı, sürekli ve hızlı yazılmaktadır. Dik temel yazda her harften sonra durulduğu için yazı yazma süreci sık sık kesilmekte ve yavaşlamaktadır. Bu durum düşünme sürecini de etkilemektedir. Oysa bitişik eğik yazidaki süreklilik ve hız, düşüncenin süreklilığı ve hızı ile birleşmekte ve birbirinin gelişimini desteklemektedir. Bitişik eğik yazda harfler birbirine bağlanarak heceleri, heceler de birbirine bağlanarak kelimeyi oluşturur. Bu durumda öğrenci yazının bütün bağlantıları ve ayrıntıları üzerinde düşünecektir. Ayrıca yazarken harflere, harf bağlantılarına ve ayrıntılarra dikkat etmesi öğrencinin dikkatini de geliştirmektedir (Güneş, 2007).

Eğik el yazısında tüm harfler sadece bir noktadan (alt çizgiden) başlar. Oysa dik temel harflerin yazılımı birbirinden farklı dokuz ayrı noktadan başlamakta, bu durum öğrencilerin kelimeyi yazarken defalarca durmasını ve darduğu yerden farklı bir yerden devam etmesini gerektirmektedir. Harflerin başladığı noktalar gibi yazarken sona erdiği noktalar da bitişik ve dik temel el yazısında birbirinden farklıdır. *bitişik el yazısında* harfler sadece bir noktada tamamlanırken, *dik temel harfler* birbirinden farklı sekiz ayrı noktada tamamlanır. Bitişik el yazısının bu yararları, hem bitişik eğik el yazısı alfabesini öğrenmeye ve kullanmayı hem de hızlı yazmayı sağlar (Başaran ve Karatay,2005).

## 1.2.El yazısının değerlendirilmesi

El yazısının niteliğinin değerlendirilmesinde iki boyuttan söz etmek mümkündür. Yazma hızı ve okunaklılık. Literatür incelendiğinde yazma hızı ile ilgili yapılan araştırmalarda birbirinden farklı ölçütler ve yöntemler kullanıldığı söylemek mümkündür. (Rosenblum, Weiss ve Parush (2003)'ın araştırmasına göre; Alston (1983) öğrencilerin 20 dakikada yazmalarını istediği kompozisyon ile yazma hızlarını değerlendirmiştir, Ziviani ve Elkins (1984) 7-14 yaş gurubu çocuklarda ve Phelps (1985) 3.-8. sınıfta eğitim gören çocuklar üzerinde yaptıkları çalışmalarla 2dk içerisinde verilen cümleleri yazmaları istemeleri yoluyla yazma hızını değerlendirme yoluna gitmişlerdir, Hamstra-Betz vd.(1987) yaptıkları araştırmada çocuklardan 5 dk içerisinde verilen metinleri yazmaları istemişlerdir. Metindeki ilk cümleler tek heceli kelimelerden oluşurken takip eden cümleler daha çok heceden oluşan karmaşık kelimelerden oluşmaktadır.

Reisman (1993) çocukların yazma hızlarını, 2,5 dakika verilen bir metni yazmalarını isteyerek tespit etmiştir. Metinde doğru yazılan harflerin sayısı değerlendirmeye

almıştır. Erdoğan (2012)'in araştırmasında; öğrencilerin yazma hızlarını belirlemek için hazırlanan metin öğrencilere dağıtılmıştır. Öğrencilerden bir dakika içerisinde bu metni bakarak bir kâğıda yazmaları istenmiştir.

Bay (2010)'in araştırmasında ilköğretim öğrencilerinin yazma hızlarını değerlendirmede kullanılan ölçütler tabloda verilmiştir.

**Tablo 1. İlköğretim öğrencilerinin yazma hızlarını değerlendirmede kullanılan ölçütler**

İlköğretim düzeyi	Yazılan harf sayısı	Süre dakika	Veri karşılığı
1.Sınıf	0-20	1 dk.	1
2.Sınıf	21-35	1 dk.	2
3.Sınıf	36-50	1 dk.	3
4.Sınıf	51-65	1 dk.	4
5.Sınıf	66-75	1 dk.	5

Yazma hızına ilişkin verilerin girişinde öğrencilere "bakarak yazma, söyleneni yazma, anladığını yazma ve bir konuda kendini ifade ederek yazma" yaptırılmıştır. Öğrencilere yazmadan önce zihinsel hazırlık için süre tanınmıştır. Daha sonra öğrencilere 1 dakikalık süreler verilerek yazmaları istenmiştir. Öğrencilerin yazmış oldukları yazılardaki harfler tek tek sayilarak yukarıdaki tabloda yer alan ölçütlere göre veri girişi yapılmış ve değerlendirilmiştir.

Temur, Aksoy ve Tabak (2001) araştırmalarında; öğrencilerden kendilerine verilen metni yazmaları istenmiş ve 2,5 dakikalık süre içinde yazdıkları harf sayısı belirlenmiştir. Belirtilen süre içinde yazdıkları harf sayısı 2,5 dakikaya bölünerek her bir öğrenci için harf cinsinden yazma hızları tespit edilmiştir.

Çeşitli ülkelerde yapılan araştırmalara göre yazma becerileri gelişmiş yetişkinler için 1 dakikada;

- ✓ 80-120 harf yazma, yavaş yazma
- ✓ 121-140 harf yazma, normal yazma
- ✓ 141-160 harf yazma, iyi yazma
- ✓ 161-190 harf yazma, hızlı yazma olarak değerlendirilmektedir (Lurçat, 1988, Grafhoweb,2005 Akt; Güneş,2007)

**Tablo 2. Çocukların yazma hızı ortalamalarına ilişkin araştırma sonuçları  
(Rosenblum, Weiss ve Parush 2003)**

Araştırmacı-Araştırma Yılı	Ziviani ve Elkins 1984	Phleps vd. 1985	Sasson vd. 1986	Hamstra-Bletz ve Blote 1990	Wallen vd. 1996	Erez vd. 1999
Ülke	Avustralya	ABD	İngiltere	Almanya	Avustralya	İsrail
n	575	1365	294	127	1292	900
Grup <sup>1</sup>		1.	2.	1.	2.	3.
Sınıf					K. <sup>2</sup>	D. <sup>3</sup>
1.						
2.		46	55	24	25	25
3.	33	25		35	34	39
4.	34	37	64	82	46	42
5.	38	47		54	59	
6.	46	57		66		
7.	52	62			94	
8.		72			100	
9.					115	
10.					116	
11.					124	
12.					133	

1. Farklı gruplar üzerinde yapılan çalışmaların grup sayıları

2. Metni kopya etme yöntemiyle yazma

3. Dikte yöntemiyle yazma

El yazısının değerlendirilmesinde ikinci boyut ise okunaklılıktır. El yazısının niteliği beş kriterre göre değerlendirilir; okunabilirlik, harflerin şekli, boyutu, aralarındaki boşluk ve satır çizgisine yazımı (Freeman, 1959; Graham, 1982; Kaminsky and Powers, 1981; Rubin and Henderson, 1982; Ziviani and Elkins, 1984'den Akt. Rosenblum, Weiss ve Parush, 2003). Reason (2000) ve Senior (1998) bitişik eğik yazı kurallarını şu şekilde sıralamışlardır:

- ✓ Güzel bir yazı oval ve paralel çizgilerden oluşur.
- ✓ Benzer harfler aynı yüksekliktedir.
- ✓ Küçük harflerle yazılan kelimeler arasındaki aralık küçük “o” harfi büyülüüğünde olmalıdır. Üst uzantıya sahip harflerin, üst uzantı yüksekliği, gövdelerinin yüksekliğinden azdır. Ayrıca alt uzantıya sahip harflerin alt uzantı yüksekliği, gövdelerinin yüksekliğinden azdır.

- ✓ Bitişik eğik yazı büyük harfleri ile kelime yazılırken harfler birleştirilmez.
- ✓ Harflerin yazılışı yukarıdan başlamakta ve aşağıda bitmektedir. Bir harfin bitiği yerden onu izleyen harfe başlamak için kalemlle soldan sağa ve aşağıdan yukarıya doğru giden bir çizgi çizilmektedir. Her harfin birleştirilmesi bu Şekilde olmamaktadır. Bazı harflerin bağlantısı daha farklı yapılmaktadır. Örneğin küçük harflerle yazarken “a,c,g,i,j,m,n,o,p,r,s,u,v,y,z” harflerine geçmek için soldan sağa doğru bir çizgi çizilmektedir.
- ✓ Harflerin noktaları ve noktalama işaretleri kelime yazımı bittikten sonra konulmaktadır.
- ✓ Bitişik eğik yazı öğretimine önce küçük harflerin yazımı ile başlanmaktadır.
- ✓ Çünkü büyük harfler bitişik yazılmamaktadır. Büyük harfler sadece kendilerinden sonra gelen küçük harflerle bitişik yazılmaktadır. Büyük harflerden “F, N, P, V, T” harfleri, kendilerinden sonra gelen küçük harflerle de bitişik yazılmamaktadır. Bu harfler yazıldıkten sonra kalem kaldırılmaktadır. Çünkü bu harflerin uzantıları harfin görüntüsünü bozmakta ve başka harfe benzemesine neden olmaktadır. Örneğin “F” harfi bağlılı yazıldığında “E” harfine, “N” harfi “M” harfine, “P” harfi “B” harfine “V” harfi ise “U” harfine benzemektedir. Bu nedenle anılan harfler her zaman bağlantısız yazılmaktadır (Akt. Duran, 2009: 44-46)

Türkiye’de 2005-2006 yılında bitişik eğik yazı ile öğretime başlayan öğrenciler 2012-2013 eğitim öğretim yılında 8. Sınıf öğrencisi olmuşlardır. Bu nedenle 8. Sınıf öğrencilerinin el yazısı yazma becerilerinin değerlendirilmesinin 8 yıllık bir sürecin geldiği noktanın tespit edilmesine ve aynı zamanda Türkçe Öğretim programında önerilen el yazısı biçiminin de işlerliğini değerlendirmesine hizmet edeceği düşünülmektedir. Bu araştırmanın amacı ortaokul 8. sınıf öğrencilerinin kuralına uygun el yazısı yazma başarı düzeylerini belirlemektir. Bu amaçla araştırmada şu sorulara cevap aranmıştır:

- El yazısı yazmada;
- a)“okunaklılık” boyutuna ait başarı düzeyi nedir?
  - b)“yazma hızı” boyutuna ait başarı düzeyi nedir?
  - c)Tercih edilen yazı biçimine göre okunaklılık boyutuna ait başarı düzeyleri arasında anlamlı bir fark var mıdır?
  - d)Tercih edilen yazı biçimine göre yazma hızı boyutuna ait başarı düzeyleri arasında anlamlı bir fark var mıdır?

## **2. Yöntem**

**2.1. Araştırmanın Modeli:** Araştırmanın modeli “betimleyici, tanımlayıcı tarama modeli”dir. Bu modelde araştırmaya konu olan birey ya da nesne kendi koşulları içinde olduğu gibi tanımlanmaya çalışılır (Karasar 1995:77). Araştırmada gözlem tekniğinden yararlanılmıştır. Hazırlanan metin aracılığı ile 8. sınıf öğrencilerinden elde edilen

el yazısı örnekleri “El Yazısı Yazma Becerisi Gözlem Formu” ile değerlendirilmiştir.

**2. 2. Evren-Örneklem:** Araştırma Ordu İli Merkez ilçesine bağlı 41 devlet orta okulunda öğrenim gören 3161 8. sınıf öğrencisinden şans yoluyla seçilen 100 8. Sınıf öğrencisi üzerinde yürütülmüştür.

**2.3. Veri Toplama Aracı:** Araştırmada el yazısı yazma becerilerinin değerlendirilmesi için araştırmacı tarafından geliştirilen “El Yazısı Yazma Becerisi Gözlem Formu” kullanılmıştır. Formun geliştirilmesinde literatür incelenmiş, yapılan benzer çalışmalar larda kullanılan ölçme araçları incelenmiş bu inceleme sonucunda oluşturulan taslak form uzman görüşlerine sunulmuş, uzman görüşleri sonucunda maddeler tekrar gözden geçirilerek forma son hali verilmiştir. Formun ön uygulaması araştırma grubu dışında yer alan farklı bir ortaokulda okuyan 68 sekizinci sınıf öğrencileri üzerinde yapılmıştır. Ön uygulamadan sonra formda herhangi bir değişiklik yapılmamıştır. Formun ön uygulamasında Cronbach Alfa güvenirlik katsayısı .83 olarak bulunmuştur. El yazısı değerlendirme formu iki boyuttan oluşmaktadır. Birinci boyutta el yazısının okunaklılığıyla ilgili “harfleri doğru yazma”, “harflerin boyutu”, “eğim/ diklik”, “harfler arası bağlantılar/ boşluklar”, “harflerin uzantıları”, “satır çizgilerine yazma” ve “kelimeler arası boşluk”, “tüm büyük harfli kelimelerin yazımı”, “temiz yazma”, “düzenli yazma” olmak üzere on ölçüt yer almaktadır. Formdaki bu ölçütlər “çok iyi (5)”, “iyi (4)”, “orta (3)”, “kabul edilebilir(2)” ve “zayıf (1)” olmak üzere beş düzeyde derecelendirilmekte ve puanlanmaktadır. Formun ikinci boyutu ise yazma hızının belirlenmesiyle ilgilidir. Öğrencilerin sayfa düzeneğe dikkat ederek yazma ve yazı boyunca okunaklığını koruma becerilerinin yanı sıra hızlı yazma becerisinin ölçülebilmesi için metni yazma süresi yedi dakika olarak belirlenmiştir. Bu boyutta öğrencilerin yedi dakikada yazdıkları harf sayısı belirlenerek forma yazılmaktadır. İkinci aşamada ortalama bir dakikadaki yazma hızları hesaplanmış ve literatürde yazma hızı ile ilgili yapılan araştırmalar ve uzman görüşlerine başvurularak; 107-97 harf “çok iyi” (5), 96-87 harf “iyi” (4), 86-67 harf “orta”, 66-47 harf “kabul edilebilir” (2), 47 ve altı “zayıf”(1) şeklinde puanlanmıştır.

Yazı örneklerini toplamak için “Ay Avcısı Çocuklar (Vural, 2001: 11)” metninden uyarlanan “Ay Avcıları” metni kullanılmıştır. Uzman görüşlerine başvurularak düzenlenen metinde; alfabedecki tüm harflerin en az bir kez kullanımı, bitişik eğik yazım kurallarında büyük yazıldığında kendinden sonra gelen harf ile birleştirilmeyen harflerin (F, N, P, V, T) cümlenin başında kullanılması, en az üç paragraftan oluşması, metindeki toplam harf sayısı (7 dakikada 792 harf) dikkate alınarak hazırlanmıştır.

“El Yazısı Yazma Becerisi Gözlem Formu” undan elde edilen verilerin güvenirliği iki araştırmacının gözlem verileri arasındaki korelasyon ile hesaplanmıştır. Gözlem formuna birinci ve ikinci gözlemeçinin gözlem verilerinden elde ettikleri puanlara ilişkin hesaplanan korelasyon değeri  $r=.81$ ’dir. Gözlem formuyla elde edilen verilerin güvenirliğinin göstergesi olarak yorumlanabilir.

**2. 4. Verilerin toplanması ve analizi:** Öncelikle öğrencilere demografik özelliklerini tanımlayan ve büyük harflerin yazılı olduğu birinci bölüm verilmiştir. Bu bölüm tamamlandıktan sonra, öğrencilere her zaman tercih ettiğleri yazı biçimini yazmakta serbest oldukları ve yazımı bitirmek için yedi dakikalık bir sürelerinin olduğu açıklaması yapılarak yazılıması istenen metinin örneği öğrencilere sunulmuştur. Daha sonra boş bir

sayfa verilerek süre başlatılmıştır. Süre bitiminde kalemleri bırakmaları istenmiş ve yazı örnekleri toplanmıştır.

Verilerin analizinde genel olarak; frekans ve yüzde hesaplamaları, aritmetik ortalama, standart sapma hesaplamaları hesaplanmış ve tablolarda sunulmuştur. Okunaklılık ve yazma hızı başarı düzeylerinin tercih edilen yazı biçimine göre farklılaşmadığını saptamak amacıyla normal dağılım özelliği dışındaki  $n=30$ 'dan küçük olan gruplar için non-parametrik tekniklerden Mann Whitney U analizleri SPSS 13.0 paket programı ile analiz edilmiş ve bulgular tablolarda sunulmuştur.

### **3. Bulgular**

Bu bölümde elde edilen bulgular araştırma sorularına alt başlıklar halinde sunulmuştur.

#### **3.1. El yazısı yazmada “okunaklılık” boyutuna ait başarı düzeyi nedir?**

**Tablo 3. Okunaklı el yazısı yazma becerisi başarı düzeyi**

Beceriler	Çok iyi			İyi			Orta			Kabul edilebilir			Zayıf			Toplam		
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	$\bar{X}$	ss	f	%	$\bar{X}$	ss		
1. Harfleri doğru yazma	5	5.0	18	18.0	40	40.0	23	23.0	14	14.0	2.77	1.06						
2. Harfleri uygun boyutta yazma	26	26.0	21	21.0	31	31.0	14	14.0	8	8.0	3.43	1.24						
3. Yazı boyunca eğim/dikliği bozmadan yazma	22	22.0	25	25.0	20	20.0	16	16.0	17	17.0	3.19	1.40						
4. Harfler arası bağlantıları doğru yazma / Harfler arası uygun boşluklar bırakarak yazma	10	10.0	20	20.0	29	29.0	21	21.0	20	20.0	2.79	1.26						
5. Harflerin uzantlarını doğru yazma	9	9.0	33	33.0	34	34.0	13	13.0	11	11.0	3.16	1.12						
6. Satır çizgilerine yazma	36	36.0	29	29.0	25	25.0	4	4.0	6	6.0	3.85	1.14						
7. Kelimeler arası boşluk bırakarak yazma	49	49.0	26	26.0	19	19.0	3	3.0	3	3.0	4.15	1.03						
8. Tümü büyük harfli kelimelerin yazımında büyük harfleri kuralına uygun yazma.	1	1.0	34	34.0	34	34.0	2	2.0	29	29.0	2.76	1.23						
9. Temiz yazma.(silgi izi/karalaması olmadan)	55	55.0	28	28.0	15	15.0	2	2.0	0	0	4.36	.81						
10. Düzenli yazma (sayfa düzenine dikkat ederek)	35	35.0	36	36.0	22	22.0	6	6.0	1	1.0	3.98	.95						
Toplam											3.07	.71						
Hız	38	38.0	9	9.0	27	27.0	12	12.0	14	14.0	3.45	3.44						
Toplam											3.44	.71						

“Harfleri doğru yazma.”, “Yazı boyunca eğim/dikliği bozmadan yazma.”, “Harfler

arası bağlantıları doğru yazma /Harfler arası uygun boşluklar bırakarak yazma”, “Harflerin uzantlarını doğru yazma.” ve “Tümü büyük harfli kelimelerin yazımında büyük harfleri kuralına uygun yazma.” becerilerine ait ortalama puanlara bakıldığından  $\bar{X} = 2.77$  ile 3.19 arasında değişen değerlerle “orta” aralığında olduğu görülmektedir.

“Harfleri uygun boyutta yazma.”, “Satır çizgilerine yazma”, “Kelimeler arası boşluk bırakarak yazma”, “Düzenli yazma (sayfa düzenine dikkat ederek).” becerilerine ait ortalama puanlara bakıldığından  $\bar{X} = 3.43$  ile 4. 15 arasında değişen değerlerle “iyi” aralığında olduğu görülmektedir. “Temiz yazma (silgi izi/karalaması olmadan).” becerisine ait ortalama puan ise  $\bar{X} = 4.36$  ile “çok iyi” aralığındadır.

Toplam puana bakıldığından ise  $\bar{X} = 3.07$  “orta” aralığındadır. 8. sınıf öğrencilerinin okunaklı el yazısı yazma başarı düzeyinin orta düzeyde olduğu söylenebilir.

### 3. 2. El yazısı yazma hızı başarı düzeyi nedir?

Tablo 3.’den görüldüğü gibi yazma hızı ortalama puanı  $\bar{X} = 3.45$  ile “iyi” aralığındadır. 8. Sınıf öğrencilerinin el yazısı yazma hızı başarı düzeyinin iyi düzeyde olduğu söylenebilir.

### 3. 3.Tercih edilen yazı biçimine göre okunaklılık boyutuna ait başarı düzeyleri arasında anlamlı bir fark var mıdır?

**Tablo 4. Tercih edilen el yazısı biçimine göre okunaklılık boyutuna ait başarı düzeyleri**

El yazısı biçimi	n	Sıralamalar Ortalaması	Sıralamalar Toplamı	U	Z	p
Bitişik eğik el yazısı	17	51.53	876.00	688.00	.161	.87
Dik temel harflerle	83	50.29	4174.00			

\* $p < .05$

Tablo 4.’den görüldüğü okunaklılık boyutuna ilişkin başarı düzeyi el yazısı biçimini değişkenine göre .05 düzeyinde anlamlı farklılık göstermemiştir. Elde edilen bu bulguya göre el yazısı okunaklılık boyutu başarı düzeyi el yazısında tercih edilen yazı biçimine göre farklılık göstermemektedir.

**3.4. Tercih edilen yazı biçimine göre yazma hızı boyutuna ait başarı düzeyleri arasında anlamlı bir fark var mıdır?**

**Tablo 5. Tercih edilen yazı biçimine göre yazma hızı boyutuna ait başarı düzeyleri**

El yazısı biçimi	n	Sıralamalar Ortalaması	Sıralamalar Toplamı	U	Z	p
Bitişik eğik el yazısı	17	40.88	695.00			
				542.00	1.564	.18
Dik temel harflerle	83	52.47	4355.00			

\* $p < .05$

Tablo 5.'den görüldüğü yazma hızı boyutuna ilişkin başarı düzeyi el yazısı biçimini değişkenine göre .05 düzeyinde anlamlı farklılık göstermemiştir. Elde edilen bu bulguya göre el yazısı hız boyutu başarı düzeyi el yazısında tercih edilen yazı biçimine göre farklılık göstermemektedir.

#### **4. Tartışma ve Sonuç**

Türkçe dersinde kazandırılmak istenen dört beceriden biri de yazma becerisidir ve el yazısı da yazma becerisinin gelişiminin bir alt boyutudur. El yazısı teknolojik cihazların kullanımına rağmen kişinin hem öğrenim hayatı, hem de güncel hayatı boyunca kullanacağı önemli iletişim araçlarından biridir. Ülkemizde 2005-2006 yılında bitişik eğik yazı ile öğretime başlayan öğrenciler 2012-2013 eğitim öğretim yılında 8. sınıf öğrencisi olmuşlardır. 8. sınıf öğrencilerinin el yazısı yazma becerilerinin değerlendirilmesinin aynı zamanda Türkçe Öğretim programında önerilen el yazısı biçiminin de işlerliğini değerlendirmeye hizmet edeceği düşünülmüş ve araştırmada el yazısı yazma becerisi okunaklılık, yazma hızı ve yazı yazma tercihine göre el yazısı yazma becerileri başarı düzeyleri arasındaki farklar incelenmiştir.

Araştırmada 8. sınıf öğrencilerinin okunaklı el yazısı yazma başarı düzeyinin orta düzeyde olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bitişik yazı eğitimini 1. Sınıftan itibaren zorunlu hale getirdiğimiz bu süreçte, çocuklara güzel bir bitişik yazı yazma alışkanlığı kazandıramadığımız, konuya ilgili yapılan araştırmalarda da vurgulanmaktadır (Başaran, 2006; Şahin ve Akyol, 2006; Turan, Güher ve Şahin, 2008; Duran, 2009; Doğan, 2007; Turan, 2010; Durukan ve Alver, 2008; Çelenk, 2002; Bulut ve Aköz, 2010; Yıldız, Yıldırım ve Ateş, 2009; Aktaran: Coşkun, 2011: 3).

Araştırma bulgularından elde edilen sonuçlara göre; “Harfleri doğru yazma.”, “Yazı boyunca eğim/dikliği bozmadan yazma.”, “Harfler arası bağlantıları doğru yazma / Harfler arası uygun boşluklar bırakarak yazma.”, “Harflerin uzantılarını doğru yazma.”, “Tümü büyük harfli kelimelerin yazımında büyük harfleri kuralına uygun yazma.”, becerilerine ait başarı düzeyi orta düzeyde bulunmuştur.

Öğrencilerin bitişik eğik yazındaki başarıları ile ilgili olarak yapılan araştırmalarda da bu araştırmayla benzer sonuçlara ulaşılmıştır. Başaran (2006) araştırmasında İlköğretim öğrencilerin en çok, harfleri eğik yazma ve harfleri uygun yükseklik ve genişlikte yazma konusunda zorlandıklarını, kelimeler arasında boşluk verme konusunda ise en az zorlandıklarını tespit etmiştir. Turan, Güher ve Şahin'in (2008) araştırmasına göre öğretmenler öğrencilerin en çok harflerin birleşim yerlerinde zorlandıklarını belirtmiştir. Bayraktar (2006), araştırmasında öğrencilerin harfleri eğik yazma ve birleştirmelerde daha çok hata yaptıklarını tespit etmiştir. Şahin (2012) de "Bitişik Eğik Yazı Öğretiminde Karşılaşılan Problemler" adlı araştırmasında öğretmenlerin daha çok "kısmen" düzeyinde katıldıkları problemlerin dağılimini şu şekilde vermiştir: "Bütün yazı boyunca eğikliği koruyamıyor", "Yazının tamamını düzenli bir şekilde yazamıyor", "Büyük harfleri doğru ve çabuk yazamıyor", "Yazısında estetik görünüm korunmuyor", "Kelimedeki harflerin noktalarını ve çizgilerini koymayı unutuyor" "Harfleri açık ve okunaklı şekilde yazamıyor", "Seri, işlek ve okunaklı yazamıyor", "Harflerin üst ve alt uzantılarını doğru bir şekilde yazamıyor".

"Harfleri uygun boyutta yazma.", "Satır çizgilerine yazma.", "Kelimeler arası boşluk bırakarak yazma.", "Düzenli yazma (sayfa düzene dikkat ederek)." becerilerine ait başarı düzeyi iyi düzeyde , "Temiz yazma. (silgi izi/karalama olmadan)." ait başarı düzeyi çok iyi düzeyde bulunmuştur. Daha çok yazının genel düzeni ile ilgili becerilere ait başarı oranı yeterli düzeydedir. Uysal (2013) de 5. Sınıflarda yazma hatalarını incelediği çalışmasında yazının sayfaya düzgün yerleştirilmesi ve yanlış hece bölmelerde rastlanan lokal yüksek başarısızlıklar dışında, bu kriterlerdeki başarı oranının yüksek olduğu sonucuna ulaşmıştır.

Aslan ve İlgin (2012) bitişik eğik yazı ile ilgili öğretmen ve öğrenci görüşlerini araştırdığı çalışmasında branş öğretmenlerinin, öğrencilerin normal hızda yazdığını belirtikleri ve öğrencilerin hızlı yazdığını düşündürmek için öğretmenler, öğrencilerin okunaklı yazmadıklarını düşündükleri sonuçlarına ulaşmıştır. Turan, Gözler ve Erdoğan (2007) öğrencilerin bitişik eğik yazlarının kısmen hızlı olduğunu bulmuşlardır. Bu araştırmada ise yazma hızı ortalama puana ( $\bar{x}=3.45$ ) bakıldığından 8. sınıf öğrencilerinin el yazısı yazma hızı başarı düzeyinin iyi düzeyde olduğu bulgusu elde edilmiştir. Ancak araştırmada, öğrencilere, verilen metni yazarken istedikleri yazı biçimini tercih edebilecekleri söylememiştir. Öğrencilerin %17'si bitişik eğik yazı biçimini tercih ederken %83'si temel harflerle yazı yazmayı tercih etmiştir. Uysal (2013) 5. sınıflarda yaptığı çalışmasında da öğrencilerin serbest bırakıldığında %65'nin bitişik eğik yazı biçimini tercih ettiklerini tespit etmiştir. Akkaya ve Kara (2012) yaptıkları araştırmalarında araştırmaya katılan 6. sınıf öğrencilerinin %60,1'nin bitişik eğik yazı yazmayı tercih ettikleri bulgusunu elde etmişlerdir. 8. sınıf öğrencileri üzerinde yapılan bu araştırmada bitişik eğik yazı tercih oranının daha da düşmesi (%17) düşündürüctür. Öğrencilere verilen metin aracılığı ile elde edilen yazı örnekleri incelemiştiğinde öğrencilerin yazlarında hem temel harfleri hem de bitişik eğik yazı harflerini birlikte kullandıkları görülmüştür. Yazılarda bazı harfler temel harflerle yazım kuralına uygunken, bazı harflerin bitişik eğik yazı yazımına uygun olduğu görülmüştür. Temel harflerle yazı yazmayı programda öğrenmemelerine rağmen bu harflerle yazmayı tercih eden öğrencilerin harflerin yazımında yanlışlıklar yaptıkları gözlenmiştir. Örneğin "a" harfini kitap harfleri şeklinde yazdıkları görülmüştür.

Araştırmada, tercih edilen el yazısı biçimi değişkenine göre okunaklılık ve hız boyutuna ilişkin başarı düzeyleri arasında anlamlı bir farklılık olmadığı bulgusu elde edilmiştir. Graham, Berninger, Weintraub tarafından 4-9. sınıflar düzeyinde 600 öğrenci üzerinde yapılan bir araştırmaya göre yazındaki okunabilirlik ve hız ile dik temel veya eğik harflerle ya da iki yazı türünü birlikte kullanarak okuma-yazmaya başlama arasında anlamlı bir farklılık bulunamamıştır. Her iki yazı türünü birlikte kullananların daha hızlı ve genellikle daha okunaklı yazdıkları ortaya konulmuştur (Graham, vd., 1998). Araştırma bulguları bu araştırma sonuçlarını destekler niteliktedir. Bunun yanında öğrencilerin yazı hızlarının karşılaştırıldığı uygulamalı çalışmalarda (Graham, Weintraub & Berninger, 1998; Trap-Porter, Cooper, Hill, Swisher & Lanunziata, 1984), bitişik eğik yazının hızlı yazılmadığı bulunmuştur.

Araştırma bulgularına göre ilkokuma yazma öğrenimine bitişik eğik yazı ile başlayan 8. Sınıf öğrencilerinin okunaklı el yazısı yazma başarı düzeyleri orta seviyede olduğu, yazma hızı başarı düzeylerinin iyi seviyede olduğu, öğrencilerin serbest bırakıldıklarında bitişik eğik yazıyı düşük (%17) bir oranla tercih ediyor oldukları, bitişik eğik yazı biçimini tercih eden öğrencilerin el yazısı yazmada okunaklılık ve yazma hızı başarı düzeylerinin anlamlı bir fark göstermediği, sonuçlarına ulaşmıştır. Araştırma ulaşılan sonuçlarına göre “El yazısı yazma becerisinde başarıyı düşüren nedenlerinin tespit edilebileceği geniş çaplı araştırmalar yapılmalıdır.” önerisi getirilebilir.

## **5. Kaynakça**

- Akkaya A. ve Ö. T. Kara (2012). 6. Sınıf öğrencilerinin bitişik eğik yazda yaşadıkları sorunların nedenleri üzerine görüşleri. *Erzincan Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 14(2), 313-336.
- Akyol, H. (2000) Yazı öğretimi. *Millî Eğitim Dergisi*. 146, 37-48.
- (2005) *Türkçe ilk okuma yazma öğretimi*. Ankara: Pegem A Yayıncılık.249–261.
- Alston, J. (1983). A legibility index: Can handwriting be measured? *Educ. Rev.* 35, 237–242.
- Aslan, D. ve İlgin H. (2012). Öğretmen ve öğrencilerin bitişik eğik yazı ile ilgili görüşleri. *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*. 11( 2), 69–92
- Başaran, M. ve Karatay, H. (2005). Eğik el yazısı öğretimi. *Millî Eğitim Dergisi*, 33 (168), 27-34.
- Başaran, M.(2006). İlkokuma yazma öğretimi sürecinde öğrencilerin yaptıkları yazım yanlışları. *Ulusal Sınıf Öğretmenliği Kongresi*, (109-114) 14-16 Nisan Ankara.
- Bay, Y. (2010) Ses temelli cümle yöntemiyle ilk okuma-yazma öğretiminin değerlendirilmesi. *Ahi Evran Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 1(1), 257-277.
- Blumendfeld, S. (1997). *Homescooling: a parents guide to teaching children*. Boise, Idaho: The Paradingm Company.
- Bulut, P., ve Aköz, Y.(2010). Sınıf öğretmeni adaylarının bitişik eğik yazı yazma özelliklerinin değerlendirilmesi. 9. Sınıf Öğretmenliği Eğitimi Sempozyumu. (173-180), 20-22 Mayıs, Elazığ.
- Çelenk, S. (2003). *İlkokuma yazma programı ve öğretimi*. Ankara: Anı Yayıncılık Çoşkun, N. (2003). *İlkokuma yazma öğretiminde kullanılan yöntemler*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Konya: Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Demirel, Ö.(1996). *Türkçe programı ve öğretimi*. Ankara: Usem Yayıncılık.
- Doğan, B., (2007). Denizli ili ilköğretim okullarında çalışan birinci sınıf öğretmenlerinin ses temelli cümle yöntemine ilişkin görüşleri. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*. 7, (85-97).

- Duran, E. (2009). *Bitişik eğik yazı öğretimi çalışmalarının çeşitli değişkenler açısından incelenmesi.* Yayınlanmamış Doktora Tezi, Ankara: Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Durukan, E. ve Alver, M. (2008). Ses temelli cümle yönteminin öğretmen görüşlerine göre değerlendirilmesi. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi.* (275-289).
- Erdoğan, T. (2012). İlköğretim birinci sınıf öğrencilerinin bitişik eğik yazı yazma gelişimlerinin incelenmesi. *Eğitim ve Bilim,* 37(165), 93-103.
- ERIC Digest. (1997). ED409589 1997-00-00 Six Questions Educators Should Ask before Choosing a Handwriting Program.
- Farris, P.J. (1997). *Language arts process, product, and assessment (2nd edition)*. Madison, WI: Brown & Benchmark.
- Freeman, F. N. (1959). A new handwriting scale. *Elem. Sch. J.* 59, 218–221.
- Graham, S. (1992). Issues in handwriting instruction. *Focus Except. Child.* 25, 1–14.
- Graham, S., Weintraub, N., & Berninger, V. W. (1998). The relationship between handwriting style and speed and legibility. *The Journal of Educational Research,* 91(5), 290-297.
- Gülcüyüz, H. (2001). *Türkçe programlandırılmış ilkokuma yazma öğretimi.* Ankara: Pegem Yayıncıları.
- Güneş, F. (2007) Bitişik eğik yazının yararları. *Eğitim ve Denetim, Tüm Eğitimciler ve Eğitim Müfettişleri Sendikası Yayın Organı(TEM-SEN)*, 17 (5), 9-15. Hamstra-Bletz, L., and Blote, A. (1990). Development of handwriting in primary school: A longitudinal study. *Percept. Mot. Skills* 70, 759–770.
- Kaminsky, S., and Powers, R. (1981). Remediation of handwriting difficulties, a practical approach. *Acad. Ther.* 17, 19–25.
- Karasar, N. (1995). *Bilimsel araştırma yöntemi.* Ankara: 3A Araştırma Eğitim Danışmanlık Ltd.
- Kuhl, D., and P. Dewitz (1994). *The effect of handwriting style on alphabet recognition.* New Orleans: Paper presented at the American Educational Research Association Meeting.
- MEB. (2005). *Türkçe dersi öğretim programı ve kılavuzu.* Ankara: Devlet Kitapları Müdürlüğü Basım Evi.
- Montessori, M. (1997). *Çocuk eğitimi «Montessori metodu»* (çev. G. Yücel) (5. basım). İstanbul: Özgür Yayıncıları.
- Mosse, H. (1982). *You can prevent or correct learning disorders.* Beaverton, Or: Riggs Institute.
- Phelps, J., and Stempel, L. (1988). The children's handwriting evaluation scale for manuscript writing. *Read. Improv.* 25, 247–255.
- Reason, R. (2000). *Helping children with reading and spelling.* London: Routledge.
- Reisman, J. E. (1993). Development and reliability of the research version of the Minnesota handwriting test. *Physical & Occupational Therapy in Pediatrics,* 13(2), 41-55.
- Rosenblum, S., Weiss, P. L. ve Parush, S. (2003). Product and process evaluation of handwriting difficulties. *Educational Psychology Review,* 15(1), 41-81.
- Rubin, N. ve Henderson, S. E. Two sides of the same coin: variations in teaching methods and failure learn to write. *Special Education: Forward Trends,* 9, 17-24.
- Senior, A. ve Robinson, A. (1998). An off-line cursive handwriting recognition system. *Ieee Transactions on Pattern Analysis and Machine Intelligence,* 20.
- Şahin, A., Akyol, H.(2006). İlk okuma yazma öğretiminde kullanılan özümleme ve bireşim yöntemlerinin uygulanmalı olarak karşılaştırılması. *Ulusal Sınıf Öğretmenliği Kongresi,* 14- 16 Nisan 2006, (3-14).
- Şahin, A.(2012). Bitişik eğik yazı öğretiminde karşılaşılan problemler. *Eğitim ve Bilim,* 37 (165), 168-179.
- Temur, T., Aksoy, C. C., ve Tabak, H. (2012). İlköğretim birinci sınıf öğrencilerinin kalem tutma biçimleri ve kavrama-sıkıştırma kuvvetlerinin yazma hızı ve hatalarına etkisi *Eğitim ve Bilim Dergisi,* 37(165),307-319.

- Tinker, M.A. (1955). Prolonged reading tasks in visual research. *Journal of Applied Psychology*, 39, 444-445.
- Trap-porter, J., Gladden, M. A., Hill, D. S., and Cooper, J. O. (1984). Space size and accuracy of second and third grade students cursive handwriting. *J. Educ. Res.* 76, 231-233.
- Turan, M, Güher, Ö. ve Şahin, Ç.(2008). Sınıf öğretmenlerinin yazı türlerine ilişkin görüşleri. *VII. Ulusal Sınıf Öğretmenliği Eğitimi Sempozyum Bildirileri*, 2-4 Mayıs, (683-686), Çanakkale.
- Turan, M., Gözler, A. ve Erdoğan, B.(2007). Birleştirilmiş sınıflarda görev yapan sınıf öğretmenlerinin ses temelli cümle yöntemine ilişkin görüş ve önerileri. *VI. Ulusal Sınıf Öğretmenliği Eğitimi Sempozyumu*, Eskişehir.
- Uysal. S. (2013). İlkokuma yazma öğretimine doğrudan bitişik yazı ile başlayan ilköğretim 5. Sınıf öğrencilerinin bitişik yazı örneklerindeki genel hatalar. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 21(1), 31-56.
- Yıldız, M., Yıldırım, K. ve Ateş, S.(2009). Sınıf öğretmenlerinin sınıf tahtasına yazdıkları yazıların okunaklılık bakımından öğrencilere model olmadaki uygunluğu. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi*. 8 (75-88).
- Ziviani, J., and Elkins, J. (1984). An evaluation of handwriting performance. *Educ. Rev.* 36.

## Extended Summary

Turkish language teaching is based on 4 basic language skills: Listening, Reading, Speaking and Writing. Acquiring and developing writing skills include mental skills that contain emotions, thoughts and willingness of people in a logical order and within the rules of the language, affective skills such as enjoying writing and motional skills, meaning fluent and eligible handwriting. Another goal of acquiring and developing writing skills is to bring an individual in frequented and eligible handwriting skills. The quality of a handwriting is evaluated by eligibility and writing speed. With the new Primary School Program introduced in 2005-2006 in Turkey, teaching how to write and read started with adjacent italic handwriting. It is stated: "As adjacent and italic handwriting is taught in the first years of school, there will not be extra time saved to teach it during 6th, 7th and 8th grades. However, teachers must make sure that students pay enough attention to writing in a fluent and in a well formed manner." in the Turkish Educational Program (MEB, 2006: 7). Students who started off in 2005/2006 academic year are eighth graders in 2012/2013 academic year. Thus, evaluation of the handwriting skills of eighth graders is considered as a quite important research topic. Results of the research are believed to contribute to identify the level of success in adjacent and italic writing after an eight year process and evaluating the handwriting style and its usage are suggested in the Turkish Teaching Program at the same time. The aim of this research is to identify eighth graders' level of success in their handwriting skills. In accordance, following questions are asked to find answers for:

- A.What is the level of success in handwriting eligibility?
- B.What is the level of success in handwriting speed?
- C.Is there a significant difference in the level of success regarding different handwriting styles?
- D.Is there a significant difference in the level of success regarding different handwriting speeds?

The model of the research is "depictive, descriptive scanning model". The study has made use of observation technique and has been conducted on 100 randomly selected eighth graders out of 3161 from public schools in a central district of Ordu. Handwriting samples of those students were evaluated by a researcher with a formerly prepared text. The researcher developed "Handwriting skills observation form" to do so. Pre-application of this form was conducted in a different middle school with 68 eighth graders. Nothing was changed after the pre-application. Cronbach's Alfa reliability coefficient was found as .83 in the pre-application.

Handwriting evaluation form had two parts. The first one contains 10 criteria about legibility of a cursive handwriting: "How to write letters correctly", "Size of the letters", "Italic or roman", "The links/gaps between the letters", "Extensions of the letters", "Writing above the line" and "the space between the words", "Writing words in capitals", "clean writing", "neat writing". These criteria are ranked and evaluated in 5 levels as follows: very good (5), good (4), average (3), satisfactory (2) and poor (1). Second part is to identify the writing speed. The students are given seven minutes to write by taking page-layout into consideration and keep writing speed throughout in order to be tested for their writing speed as well. In this part, the number of letters written in seven minutes are noted on the form and here, an average writing speed per minute for each and every student are calculated and graded according to researches and expert opinions in the literature as follows: 107-97 letters "very good" (5), 96-87 letters "good" (4), 86-67 letters "average" (3), 66-47 letters "satisfactory" (2), 47 and below "poor" (1).

An adaptation (*Ay Avcıları*) from “Ay Avcısı Çocuklar (Vural:11)” was used in order to collect written samples. The text was prepared by consulting experts and considering four criteria below:

- A. Making use of every letter in the alphabet, at least once
- B. Using the letters (F, N, P, V, and T) which cannot be connected with the letter they precede at the beginning of a sentence.
- C. Containing at least three paragraphs
- D. And the number of letters in total (792 letters in seven minutes)

The reliability of the data obtained from “Handwriting skills observation form” was calculated with the correlation between two researchers’ data on the same sample. The correlation value which was obtained via calculating the points that two researchers have come up with was  $r=.81$ . This can be interpreted as a sign of reliability of the data obtained with observation forms.

For collecting the data, the students were first introduced to Part-I where they were presented with descriptions of its demographic features and big letters on it. After this part was completed, the students were provided with the adapted text and instructed to write the text within seven minutes and with their own writing style preference. Then, they received a blank page and the stopwatch was started. When the time was up, students were asked to drop their pencils and their papers were collected.

To analyze the data, frequency & percentages, arithmetical mean and standard deviation were calculated largely and they are shown in the chart. To see whether the legibility and writing speed success was affected by the preferred writing style; Mann Whitney U Analysis SPSS 13.0 package program, one of the non-parametrical methods, was used to analyze groups smaller than  $n=30$  and excluded from normal distribution. The findings for this are also shown in the chart.

According to the findings of the research, eighth graders who started their first reading-writing courses with adjacent italic handwriting have average success on legible handwriting, a good level of success in writing speed, when they are set free, a low percentage of them (17%) prefer to write in adjacent italic handwriting style. The students who prefer write in adjacent italic handwriting are not significantly more successful in legibility or writing speed than the others.

By looking at the results of the study; it can be said that teaching adjacent italic writing needs to be revised in the light of broader researches that can identify why the difficulties in teaching adjacent italic writing lowers the level of success.